

Površina šuma i šumskog zemljišta u AP Vojvodini iznosi 198.000 ha, dok je pod šumama oko 154.000 ha što je približno 7,1% ukupne površine Vojvodine. Od toga JP „Vojvodinašume“ kao najveći korisnik šuma i šumskog zemljišta gazduje sa 129.516,14 ha šuma i šumskog zemljišta, gde su šume zastupljene sa 98.484,63 ha, na četiri šumska gazdinstva (ŠG Novi Sad, Banat-Pančevo, Sombor i Sremska Mitrovica), uglavnom koncentrisanih u priobalju Dunava, Save, Tise i Tamiša, kao i na području Deliblatske peščare, Subotičko-horgoške peščare i Vršačkih planina.

Najveći deo površina šuma pripada osnovnoj nameni, proizvodnji tehničkog drveta, koja zauzima 33,6%, površina zaštićenih šuma i šumskog zemljišta zauzima 48,29%, a u strogom režimu zaštite je 3% od ukupne površine.

Utvrđeno je prisustvo 60 različitih vrsta šumskog drveća. U šumskom fondu dominira hrast lužnjak, klonska topola, poljski jasen, grab, bela vrba, bagrem, cer, američki jasen, dok su četinari neuporedivo manje zastupljeni.

Gajenje šuma je jedan od osnovnih i najznačajnijih delatnosti JP „Vojvodinašume“, kojom je obuhvaćena obnova postojećih i podizanje novih šuma, šumskih kultura i plantaža, nega i unapređivanje stanja šuma, kao i proizvodnja šumskog semena i sadnog materijala. Pored obaveza na obnovi postojećih šuma na kraju proizvodnog ciklusa, istovremeno se pošumljavaju neobrasle površine šumskog zemljišta, čime se neposredno doprinosi povećanju šumovitosti AP Vojvodine.

Povećanje šumovitosti Vojvodine kao regiona sa izrazito niskim procentom šumovitosti, predstavlja strateški cilj, određen Regionalnim prostornim planom AP Vojvodine, koji kao najznačajniji strateški dokument Pokrajine utvrđuje koncepciju i viziju prostornog razvoja do 2020. godine. Imajući u vidu navedenu činjenicu, Skupština AP Vojvodine je donela zaključak kojim je JP „Vojvodinašume“ prepoznato kao ključni subjekat u odnosu na pitanje pošumljavanja neobraslog zemljišta u narednom periodu, po kojoj ono ima obavezu pošumljavanja 500 ha godišnje.

Analizirajući stanje šumskog zemljišta, utvrđeno je da na području na kome gazduje ovo preduzeće ima 1.767,53 ha pogodnog zemljišta za podizanje novih šuma.

Prvi korak u tom pravcu sigurno je semenarstvo. JP „Vojvodinašume“ je registrovalo 30 objekata polaznog materijala za proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala, u kojima se sakuplja kvalifikovano, selekcionisano i seme poznatog porekla sledećih vrsta šumskog drveća: hrast lužnjak, hrast kitnjak, jasen, lipa, breza, crni orah, taksodijum, bagrem, gledičija, crni i beli bor.

Republika Srbija je 2008. godine zvanično postala član evropske OECD šeme za promet

šumskog reproduktivnog materijala. Zahvaljujući tome je omogućen izvoz, u prvom redu semena hrasta lužnjaka, na tržište EU.

Pošto je kod hrasta lužnjaka period uroda semena nepravilan, a radi obezbeđenja kontinuiranog snabdevanja dovoljnim količinama za radove na obnavljanju i pošumljavanju, u ŠU „Morović“ je uz podršku Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu podignut Centar za doradu i čuvanje semena hrasta lužnjaka u kontrolisanim uslovima (optimalna vlažnost vazduha i temperatura od -2°C do 0°C). Izgradnja semenog centra je započeta 2004. godine kada je izgrađena prva hladnjača kapaciteta 80.000 kg. Radi semena od crne truleži, koja napada žir tokom čuvanja u hladnjači, sa radovima je nastavljeno 2007. godine kada je izgrađeno postrojenje za termičku doradu žira kapaciteta 4.000 kg na dan. Termička dorada ili termoterapija je izlaganje semena hrasta lužnjaka temperaturi od 41,5° u vodenoj sredini, traje dva do 2,5 sata, a radi eliminisanja patogene gljive, izazivača crne truleži žira. Oprema za termoterapiju je orginalno domaće tehničko-tehnološko rešenje. Druga hladnjača istog kapaciteta kao i prava (80.000 kg), izgrađena je 2009. godine radi čuvanja žira za potrebe drugih ogranaka JP „Vojvodinašume“. Iste godine je izgrađena i prekomora za obe hladnjače, čija je funkcija priprema žira za skladištenje i puštanje u promet nakon čuvanja.

Pomoćnik direktora za šumarstvo i lovstvo Đorđe Šimunovački kaže da je od izuzetne važnosti čuvanje žira na duži periodu u hladnjači, kao i puštanje u promet sertifikovanog šumskog repromaterijala.

-Dorada je faza koja podrazumeva da se eliminiše šturo, oštećeno seme, koje nema dovoljan kvalitet. U praksi tu prvu fazu radimo tradicionalno. Sakupljanje semena na području vrši lokalno stanovništvo od kojeg otkupljujemo seme. Lokalno stanovništvo u potpunosti izlazi u susret našim zahtevima i uz našu kontrolu na licu mesta, u semenskim objektima, sakupljamo samo zdravo seme. Uvek se provuče manja količina od 2-3%, što tolerišemo, ali preko toga ne.

Ove godine je otkupna cena od 50 dinara bila stimulativna za lokalno stanovništvo, a dobar sakupljač dnevno mogao je da sakupi i 50 kg, te jedna dobra dnevница može da se ostvari na ovakav način. Najbolje veme za sakupljanje žira je od početka pa do kraja oktobra, tačnije do prvih mrazeva, kada posle toga žir više nije vidljiv. Tada se i završava sezonom sakupljanja. Kapacitet objekta je dovoljan ne samo za sakupljanje Sremskog šumskog gazdinstva Sremske Mitrovice, već i za pošumljavanje celokupne teritorije koju pokrivaju Vojvodinašume. U godinama obilnog uroda, kakva je bila ova, kapacitet je neograničen, tako da možemo da zadvoljimo potrebe celokupnog roda, pa i da preostane za izvoz – obavestio je gospodin Đorđe Šimunovački.

